N°. 630. **DE GRONDWET.** 1855.

DONDERDAG 7 JUNIJ.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . *f* 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . „ 5.50.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon, Beursteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet. Jan Hendrikstraat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . . . *f* 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . „ 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden worden geplaatst tegen betaling van *f* 1, het zegelregt daaronder begrepen.

De dagbladen, die gewoonlijk het Ministerie ondermijnen, schijnen onuitputtelijk in de opsomming der bezwaren tegen het Regeringsvoorstel tot afschaffing van den accijns op het gemaal.

De Nederlander verlustigt zich in het citeren van onderscheidene verklaringen der Regering: van den *Minister van Finantiën* den 23 September, den 17 November, den 20 December, den 27 December 1854 afgelegd.

Ook het gevoelen van den heer VAN HALL, den 26 Mei 1851 uitgesproken, wordt herinnerd en tot de ontwikkeling van zijn destijds openbaar gemaakt *programma* gedrongen; zoodat „onze uitstekende financier voor den Minister van Finantiën eene lastige tegenpartij zal zijn”, zegt *de Nederlander*.

Ook *de Minister van Justitie* wordt opgeroepen, om het verlies voor de schatkist te komen afraden, „met het oog op den politieken toestand van Europa”.

Maar ten slotte voegt *de Nederlander* er in bijtende scherts bij:

„*We vermoeden*, dat voor den Minister van *Justitie* en ook voor den Minister van *Buitenlandsche Zaken* (denkt aan de rachets van 26 Mei 1851) *wegens overmaat van ambtsbezigheden* het geregeld bijwonen van de Zittingen der Tweede Kamer, tot *hun leedwezen*, onmogelijk zijn zal.”

Wij hebben op die redeneringen slechts één antwoord, dat wij in menig geval, wanneer op de inconsequentie en onvastheid der anti-revolutionnaire partij gewezen was, aangehaald vonden: „*il faut juger des circonstances d'après leur date;*” maar ook ter nadere overweging een oud-Hollandsch spreekwoord daarbij te voegen: „*als het tij verloopt verzet men de bakens*”. Dat de Regering van stelsel is veranderd, haar eigen partij in de steek heeft gelaten en de rigting der oppositie in het stuk van belastingen heeft gevolgd: het is voor niemand een geheim. De *vrolijke indruk*, dien de *ernstige* (?) redevoering van den heer VAN HALL gister op de Tweede Kamer maakte, zal het Ministerie daarvan het beste bewijs zijn. Is evenwel *daarom* het voorstel onaannemelijk? Waarom alleen en altijd *naar de personen*, nimmer *naar de zaak* gezien?

„De beoordeeling van de sedert September des vorigen jaars op te merken veranderde zienswijze der „Regering”, laat de heer J. B., volgens *de Nieuwsbode*, geheel ter zijde. Hij beschouwt *de zaak* op zich zelve, dat is zeker prijsselijk; maar het geschiede dan ook grondig en niet zoo magtspreukig als nu plaats heeft. „De voorgestelde maatregel is 1o. volstrekt niet doeltreffend; en 2o. uiterst gevaarlijk voor onze finantiën.” Waarom niet doeltreffend?

„*Wij houden het voor uitgemaakt*, dat de overgroote meerderheid innig overtuigd is, èn *à priori*, èn door ervaring, dat de voorgestelde opheffing der arbeidende klasse zoo goed als niets baten zal.”

Dat bewijst al zeer veel. Wij stellen in onze eenvoudigheid tegenover dat bewijs een ander. De *tarwe* is te Rotterdam Maandag ll. per mud omtrent *éene gulden* in prijs *gerezen*. Natuurlijk volgt hierop verhooging van den prijs van het brood, wij meenen ruim *éene cent*. Is dat voor de Natie *al* of *niet* een bezwaar? Zoo de prijs van de tarwe op den volgenden Maandag *f* 1 of *f* 1.50 per mud in prijs *daalt*, zal dan de vermindering van den broodprijs *al* dan *niet* merkbaar zijn? De rijksaccijns bedraagt per mud circa *f* 2. Wij laten aan de heer J. B. over de gevolgtrekking te maken, die een onpartijdig en wakker geweten geven zal. Maar in elk geval vragen wij: „Zijn onze ingezetenen dan zoo dom, zoo onverschillig, zoo zorgeloos, dat ze niet in hunne eigene beurs ervaren, of het brood duurder of goedkooper wordt?”

Van hetzelfde allooi is het bewijs, dat de maatregel uiterst gevaarlijk is voor onze finantiën. Wij hebben alzoo dikwijls die afgezaagde theorien bestreden, dat wij geen lust hebben om op nieuw te wederleggen, wat geen wederlegging behoeft. Wij wenschen alleen dat de maatregel wordt beoordeeld met de hand op het hart: in het besef van eed en regt. Wij hooren niet gaarne in de Openbare Raadzaal daarvan de verzekering geven; want ons geeft het juist den indruk, dat men zich vergenoegt met het *te zeggen*, omdat men ongeneigd is het *te doen*. Maar wat we boven alles wenschen, is dat het eenvoudig verstand zich niet late vervoeren, om zich zelf te wantrouwen en het oordeel te volgen van die, ondanks de schijnbare geleerdheid zoo menigmaal reeds deden blijken, dat het hem aan gezond verstand ontbreekt.

't Is vreemd, dat men uithoofde van den bedenkelijken toestand, waarin Europa verkeert, de afschaffing van den accijns op het gemaal, wegens het daarmede gepaard gaande verlies voor de schatkist, zou willen *uitstellen*, en toch *dadelijk* overgaan tot de belegging en het buiten beschikking laten voor onvoorziene omstandigheden van de *overschotten* of batige saldo's van de afgeloopene diensten.

Zoo er vrees bestrat voor ons Rijk, dat het zal medegesleept worden in een Europeschen oorlog, moet er gerekend worden op de buitengewone kosten van toerusting tot den krijg, of tot verdediging van den vaderlandschen grond; dan kan eene ruime opbrengst der middelen van de loopende of de volgende dienst, zoo er in dit geval al op kon gerekend worden, niets baten; dan moet de schatkist nu reeds genoegzaam van beschikbare fondsen voorzien zijn.

Met welgevallen namen wij inzage van het wetsontwerp tot inkoop en amortisatie van rentegevende Nationale Schuld, omdat daaruit het gevoelen der Regering blijkt, dat de *politieke* toestand van het oogenblik niet verhindert om te doen, wat de toestand van 's Rijks schatkist veroorlooft, en eene som van *zes millioen gulden* tot dat einde te bestemmen.

Maar ook uit een ander oogpunt trok dat wetsontwerp onze aandacht. Immers, uit het daarbij gevoegd overzigt der inkomsten en uitgaven over de dienst van 1854 blijkt maar al te duidelijk, dat de schatkist veilig het verlies kan lijden, dat de aanneming van het wets-ontwerp der afschaffing van den accijns op het gemaal zou ten gevolge hebben, ja, ook zonder aequivalent.

De raming der inkomsten op de begrooting van 1855 bedraagt, *behalve de uitkeeringen uit de geldmiddelen van 's Rijks overzeesche bezittingen*, eene som van . . . . *f* 58,799,275.76½.
en de *werkelijke* ontvangsten over 1854 . . . . „ 61,102,717.08½.

dus meerder. . . . . *f* 2,303,441.32.

Wanneer wij daarbij voegen *een gedeelte* slechts van het verschil tusschen de raming en de werkelijke uitkeering der bijdrage uit de koloniale kas, dat over 1854 nu reeds *f* 4,500,000 bedraagt, dan lijdt het geen twijfel of de schatkist kan het voorgestelde verlies zonder eenigen hinder lijden.

Te meer, als men er op let, dat de begrooting der uitgaven voor 1855, meer dan een post behelst, die niet over 1856 terugkeert en *of* het cijfer zal verminderen, *of*, hetgeen meer waarschijnlijk in het stelsel der Regering ligt, door andere posten van nieuwe uitgaaf of door verhooging van bestaande posten, zal worden vervangen; zoodanig, dat in alle gevallen ook, na de afschaffing, het evenwigt tusschen inkomsten en uitgaven is behouden, en er nog aanzienlijke fondsen zullen vrijvallen, om, behalve hetgeen de begrooting voor inkoop van schuld toestaat, nog tot amortisatie van schuld te worden besteed.

Wij zien toch uit het bovengemeld overzigt, dat wegens besparing, zoowel op de renten van de Nationale Schuld als op de overige hoofdstukken, eene som van *f* 1,020,561.88 nog over 1854 tot dat einde beschikbaar is gebleven, waardoor het batig slot van 1854, *behalve* de buitengewone ontvangsten wegens 's Rijks domeinen, toelaat eene som van *vier en een half millioen* te bestemmen voor inkoop van de schuld en er dan nog, let wel, op het *gewoon* beheer van 's Rijks geldmiddelen over dit jaar; de aanzienlijke som overblijft van *f* 1,531,097.06½, waarvan de nadere wettelijke bestemming blijft voorbehouden.

De voorstanders van het beginsel, de krachtdadige vermindering der Staatsschuld, hebben dus geen regt om zich te beklagen, dat dit beginsel op het spel wordt gezet, maar moeten ook in billijkheid toetreden tot een niet minder heilzaam en boven het eerste regtvaardig beginsel, dat van de Natie niet meer in belastingen mag worden geëischt dan volstrekt noodig is.

Zoo doet men het een, terwijl men het ander niet nalaat.

De Fakkel berigt, „dat de Roomsche Kerk te Koekengen op eene bij de wet verbodene plaats is gebouwd, met *medeweten* van den Burgemeester en met „*voorkennis* van den Commissaris des Konings en dat „daarom die Kerk niet behoeft te worden gesloten”.

Uit het Koninklijk besluit van 6 Mei 1855, n°. 52, is het ons niet duidelijk geworden, dat de Kerk op eene *verbodene*, d. i. op eene *andere* plaats, *staat*, dan bij het besluit des Konings, dat de stichting vergunt, is bepaald.

Maar al ware dit zoo, dan heeft het *uitvoerend* gezag die afwijking gedoogd en, omdat zij met medeweten en voorkennis van het plaatselijk en provinciaal bestuur is geschied, ook *gewettigd*.

Men verliest bij de beoordeeling van deze zaak te veel uit het oog, dat de Koninklijke magtiging tot stichting is *anterieur* aan de wet, regelende het toezigt op de kerkgenootschappen, en dat het hier dus alleen geldt de vraag, of de Regering het R.-K. kerkbestuur regtens of zedelijk kan of mag dwingen, om een kerkgebouw af te breken en te verplaatsen, dat met hare eigene voorkennis en medeweten is gebouwd, wel waarschijnlijk onder het toezigt der beambten van den Waterstaat.

De bepalingen van het besluit van 6 Mei 1855 zijn dan ook door ons aangemerkt als het uitvloeisel van eene, met overleg van beide partijen tot stand gekomen schikking, geenszins als voorschriften, waaraan de partijen zich voorshands moeten onderwerpen, op straffe van.......

Dat was naar ons inzien de eenige weg, tenzij men had kunnen goedvinden, om voor 's Rijks rekening het nieuwe kerkgebouw te verplaatsen, of wel voor rekening van de ambtenaren, die den gegeven last hadden overschreden.

Maar wij zien niet in wat de *Fakkel* schijnt te willen, dat „naar de wet op de ministeriële verantwoordelijkheid het genomene besluit *vervolgbaar* is.”

Wel gelooven wij dat het besluit van 6 Mei 1855 tot niets leiden kan, wanneer het R. K. kerkbestuur niet de *welwillendheid* betoont, om zich aan den gegeven *raad* te houden, en, zooveel mogelijk, tracht te vermijden wat tot hinder kan strekken.

Het besluit is dan ook niets anders dan eene gemotiveerde beschikking op een ingediend adres, waar van het dispositief zelf de krachteloosheid van het uitvoerend gezag aantoont.

't Is altijd nog vertroostend, dat het onregt, waarover men klaagt, door het April-Ministerie zelf is aangedaan en het bittere, dat men meent te ondervinden, ruimschoots wordt vergoed door de zegenrijke afwending van die grootere schade en hinder, waarmede in April 1853 *alle* Protestanten en Protestantsche kerkgebouwen, naar men vreesde, wierden bedreigd!

Het is met zeer veel genoegen, dat wij voldoen aan het tot ons gerigt verzoek, om het volgende aan de Tweede Kamer opgezonden adres betrekkelijk *de slavernij*, publiek te maken.

De ondergeteekenden, inwoners van Borculo en omstreken, geven met eerbied te kennen aan uwe hooge Vergadering, dat hun gevoel pijnlijk wordt aangedaan *door-* en krachtig zich verzet *tegen* het denkbeeld, dat in de overzeesche bezittingen van het Rijk, de slavernij nog altoos bestaat en blijft bestaan.

Als *menschen* hebben zij innig medelijden met de ongelukkige slaven, voor welke de woorden: *Vaderland*, *huwelijk* en *ouderlijke betrekking*, niets anders zijn, dan zinledige klanken, wien de arbeid niet baat, omdat hij wordt verrigt ten voordeele van anderen, en wien bij 't wel volbrengen der zware taak, het somber zwijgen des meesters — de eenige belooning bij de minste overtreding — de zweep, of 't blok, of andere pijniging de zekere straf is. — Hoe bloedt den ondergeteekenden 't harte, lezende de tafereelen van jammer en gruwel, die daaromtrent worden opgehangen; tafereelen waarbij hun 't bloed stroomt naar 't hoofd, de vuist zich onwillekeurig balt, als wilde hij ze verre, verre van zich stoten en het menschelijk gevoel wreken op de menschelijke onregtvaardigheid; want het moge waar zijn, dat veel van 't geen tot ons kwam, omtrent het pijnigen en martelen en wonden of moorden van slaven overdreven kan wezen, veel, zeer veel toch is er blijkens authentieke getuigen, maar al te waar van, terwijl 't stelsel der slavernij zelf er aanleiding toe geeft en geene wet het kan voorkomen en menschelijke hartstogt en heerschzucht, haar gemakkelijk en ligtelijk, al ware 't ook zelfs harer ondanks, misbruikt.

Maar de ondergeteekenden verfoeijen ook, als Nederlanders, de slavernij evenzeer. De zucht naar vrijheid zit hun in 't bloed, zij hebben die geërfd van hunne vaderen; niet gaarne zouden zij hunne gulden vrijheid missen; ze is hun zoo zoet: voor niets ter wereld zouden ze haar prijs geven. Wee hem! die het wagen durfde haar aan te randen; voorwaar ze zouden weten haar te verdedigen. — Maar, ziet nu, hetzelfde volk, dat van de vroegste tijden af zich verzette tegen hunne regtmatige overheden, hunne Heeren en Graven, wanneer deze, naar zijne meening de teugels wat te strak aantrokken, dat later onder de stadhouderlijke regering zoo jaloersch was op zijne regten, dat in onze dagen, zijne koningen en met regt, binnen de grenzen eener Grondwet beperkt en niet rustte voor het stem had in de keuze zijner vertegenwoordigers en overheden — dat zelfde volk duldt en verdraagt, dat duizenden in diepe slavernij worden gehouden, duldt en verdraagt dat zulks geschiede, niet in den vreemde, niet in landen waar het geene betrekking heeft, wat reeds op zich zelf inconsequent zou zijn, maar duldt en verdraagt dat zulks geschiede in zijne eigene bezittingen, in oorden, welke mede behooren tot het Rijk, waarvan zijn geboorteland een deel uitmaakt, duldt en verdraagt dat daar aan menschen, de regten van burgers niet alleen, maar ook de regten van menschen de vrijheid onthouden wordt: wie zich met zulk een denkbeeld kan vereenigen, wij niet; wij stooten het onedele, het lage, het onteerende, dat er in gelegen, is verre van ons en wenschen vurig naar een anderen toestand van die ongelukkigen daar ginds.

En dien wensch spreken wij ook als christenen te luider uit. — Het moge waar zijn, Mijne Heeren! dat in abstracto 't christendom zich laat vereenigen met de slavernij, zooals sommigen willen, de ondergeteekenden zijn geene godgeleerden, zij beslissen daaromtrent niet, maar dit weten ze toch, dat die vereeniging in concreto onbestaanbaar is. — Wie belang stelt in christendom, moet belang stellen in de vrijheid, want het christendom moet belang stellen in de vrijheid, want het christendom is de vrijheid. Het wil de volledige vrije ontwikkeling der menschheid door die van het individu, maar de slaaf *kan* zich niet ontwikkelen, hij heeft niet eens een vrijen wil, hij *mag* niet *willen*, hoe kan dus eene zedelijke drijfveer hem in beweging brengen. Van daar dat onder die klasse bijna altoos de slechtste, zeer zeldzaam en als bij de duizendste uitzondering, de goede hoedanigheden der menschheid zich vertoonen; behalve nog dat hij in den regel tot allerlei soort van ondeugd gedrongen wordt. Dit is dan ook eene van de redenen, waarom hij tot nog toe voor onze heerlijke godsdienst is ontoegankelijk gebleven. O, als die hinderpalen waren uit den weg geruimd, vatbaar en gevoelig als ze zijn, zouden de slaven velen, die van ouder tot ouder christenen heeten, beschamen en in geloof en in hoop en in liefde.

Het is om deze en zoo vele andere gronden, als de ondergeteekenden zouden kunnen aanvoeren, maar waarmeê zij uwe hooge vergadering niet willen vermoeijen, dat zij vragen en smeeken om de emancipatie der slaven in onze kolonien, *kan* zulks niet zonder de schending van eens anders regten (helaas dat we moeten spreken van regten, waar gehandeld wordt over de betrekking waarin de eene mensch staat tot den andere, als ware er sprake van een stuk vee of huisraad) kan zulks niet, zeggen we, zonder die schending, welnu, het nederlandsche volk zal wel niet aarzelen om bij het verzoek van ons en van zoo vele anderen, de stem te voegen van zijn goud en zijn zilver. Het heeft altijd de vrijheid duur willen betalen en zal zulks nog wel willen; — maar vrijheid van slavernij behoort er te wezen, — het is de eisch der menschelijkheid, de eisch van het Nederlandsche volksgevoel, de eisch eindelijk van het Christendom.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Er zijn thans eenige nadere bijzonderheden omtrent de expeditie naar Kertch bekend geworden:

De expeditie werd gekommandeerd door generaal Brown. De ontscheping had plaats te kaap Ak-Bouroun, ten zuiden van Kertch. Het garnizoen dezer laatste stad, 10,000 man sterk, is bij de aannadering der geallieëerden na eene kanonnade teruggetrokken. De stad werd onmiddelijk door Engelsch-Fransch-Turksche krijgsmagt bezet, en men heeft haar al dadelijk versterkt, er werden daar 41 vernagelde kanonnen gevonden.

Door de *Indus* zijn uitvoerige bijzonderheden ontvangen omtrent het nemen van het Russisch geretrancheerd kamp in de nachten van 22—23 en 23—24 Mei.

In de eerste nacht vielen de Franschen de hinderlagen van de uiterste linkerzijde aan. Zij werden vijfmaal genomen en hernomen.

Op den dag zagen de Franschen zich door het kanon genoodzaakt, zich te verwijderen. Maar den volgenden nacht maakten de Franschen zich voor goed van alle die positien meester, en zijn zij, tengevolge dier overwinning, de plaats zoo genaderd, dat de kanonnen van het quarantaine-fort niet meer op hun kunnen gerigt worden.

De generaal Pélissier meldt van den 28 dezer, dat op de weigering der overheden van Genitsch om hunne magazijnen en 90 geladen schepen over te leveren, de schout bij nacht, sir Edmund Lyos, die stad gebombardeerd, de troepen verdreven en alles vernield had.

In den tijd van vier dagen had de vijand ontzaggelijke verliezen aan proviand geleden; 4 stoomschepen en 240 vaartuigen, uitsluitend gebezigd om proviand naar de Krim te vervoeren, waren vernield.

Eene depêche uit St. Petersburg, van 31 Mei, meldt, dat bij eene Keizerlijke ukase, alle Kozakken, die van Tchernikoff en Pultawa, in Klein-Rusland, opgeroepen worden om tot verdediging van het rijk een leger te organiseren, aan welke last onmiddellijk moet worden voldaan.

De *Morning Post* deelt eene depêche uit het kamp voor Sebastopol mede, gedagteekend 2 Junij, en luidende als volgt: « Wij hebben Stranychi genomen. » De Russen hebben de aldaar aanwezige provisie vernietigd, die, naar begrooting, in de behoeften van het Russische leger, gedurende eene maand had kunnen voorzien.

Uit Weenen wordt, onder dagteekening van 4 Junij, des middags ten 1 ure, gemeld:

Al de leden der conferentie zijn op dit oogenblik in eene conferentie vereenigd.

De beurs verkeert in eene gunstige stemming; alle fondsen zijn gerezen.

Uit de Krim niets nieuws.

Lord Panmure heeft eene depêche bekend gemaakt van lord Raglan, gedagteekend 3 Junij en waarin wordt berigt, dat kapitein Moore van de Cirkassische kust is teruggekeerd.

De Russen hebben Soudjouk Kalé ontruimd, met achterlating van 60 stukken grof geschut.

Uit Londen wordt onder dagteekening van 4 Junij gemeld:

Het parlement heeft heden zijne werkzaamheden hervat. In het Lagerhuis heeft sir Charles Wood verklaard, dat Rusland ten onregte beweert, dat kapt. Watson, gezagvoerder van de *Impérieuse*, bij de aankondiging der blokkade van de Oostzee-havens zich schuldig heeft gemaakt aan schending der grondbeginselen, aangenomen met betrekking tot de lading van schepen toebehoorende aan onzijdige staten.

In het Lagerhuis van Maandag avond jl. werd de in de zitting van 25 Mei na de verwerping van het voorstel van den heer d'Israëli, verdaagde behandeling der amendementen op dat voorstel van den heer Baring enz. voortgezet. De beraadslaging liep over de groote quaestie van oorlog en vrede. De heeren Baring, Baxt, Robailli, Milnes, Mac-Gregor en Elcho, en onder de ministers vooral sir William Molesworth, spraken zeer ten gunste van den oorlog. De partij des vredes uitte hare beschouwingen bij monde van de heeren Milner Gibson, lord Hamelton, Granville en Vernon Smith. De heer Gibson veroordeelde de leiding van den oorlog, zoo als zij door de regering geschiedt, daar zij de Grieken geheel op zich zelven laat staan, zonder de Turken te beschermen. De spreker gaf de voorkeur aan de Russische voorstellen boven de door de geallieëerden ontworpen voorwaarden.

De zitting van het Hoogerhuis leverde niets belangrijks op.

Ter Parijsche beurze waren geruchten in omloop van eene op handen zijnde leening.

Eene telegrafische depêche uit Hanover dd. 4 Junij meldt: Door eene heden afgekondigde bekendmaking, is de verdaagde, op grond van de kieswet van 1848 gekozen stendenvergadering, tegen den 15 dezer bijeengeroepen.

Uit Madrid wordt in eene telegrafische depêche gemeld, dat Katalonie in staat van beleg verklaard is.

Over Engeland zijn berigten uit Lissabon ontvangen. De graaf Thomor heeft den 28 in de kamer van de pairs voorgesteld een votum van afkeuring tegen den oud gouverneur van Angola, den markgraaf Pinheiro. Het voorstel werd met 31 tegen 6 stemmen verworpen.

Te Lissabon is de mail uit Buenos-Ayros van 7 en uit Rio Janeiro van 28 April ontvangen. De markgraaf Itaborahy, oprigter van de Braziliaansche bank, is tot president benoemd. Te Rio hield men het er algemeen voor, dat het kabinet van Urquiza onmiddelijk na de opening der kamers, welke den 3 Mei moest plaats hebben, zou aftreden.

De stoomboot *Azia* heeft te Liverpool de mail van New-York van 29 Mei medegebragt.

Te Nieuw-Orleans was sprake van een opstand, welke te Rio Grande (Mexico) zou zijn uitgebarsten.

Berigten uit Havanna van 15 Mei melden, dat generaal Concha de troepen van Montazas en Cardenas was gaan inspecteren, en dat de blokkade der havens bij zijne terugkomst zou worden opgeheven.

De wetgevende magt van Californie beraadslaagde over de verdeeling van het grondgebied, in die staten, welke zouden genoemd worden: Californie Colorado en Shaston. Indien deze verdeeling ten uitvoer gebragt wordt dan zou de slavernij in deze drie staten worden afgeschaft.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

ZITTING VAN WOENSDAG, 6 JUNIJ.

De Commissie voor de verzoekschriften brengt rapport uit op een adres houdende adhaessie aan andere adressen tot het nemen van beperkende maatregelen tegen den sterken drank enz. De Commissie stelt voor het adres ter griffie neder te leggen.

De heer MACKAY stelt voor, om, als blijk van belangstelling der Kamer op dit punt, dit adres aan den Minister van Finantiën te verzenden.

De heer VAN HOËVELL heeft daar niets tegen, maar dan moet er bijgevorgd worden met welk doel het geschiedt.

De heer MACKAY gelooft dat eene eenvoudige verzending genoeg zal zijn; daardoor zal blijken dat de Kamer de aandacht der Regering op dit punt wil vestigen.

De heer ROCHUSSEN zegt, dat het gebruik en misbruik van den sterken drank een der hoofdoorzaken van verv… en verarming is. Hij had zich voorgenomen, om eene en… quête in deze zaak voor te stellen, maar hij heeft het to… dus ver niet gedaan, om niet het denkbeeld te doen ont… staan, dat het eene krijgsmachine tegen de afschaffing van den accijns op het gemaal zou zijn. Hij heeft het voorst… in gereedheid en bij zich. Hij acht het op dit oogenbl… noodig het voorstel te doen.

De VOORZ. doet opmerken, dat dit een geheel ander on… derwerp is.

De heer ROCHUSSEN brengt zijn voorstel in verband m… de verzending van het adres. De zaak betreft verschillen… ministerien. Hij kondigt aan dat hij het voorstel tot enqu… doen zal.

De heer V. HEIDEN REINESTEIN stelt, als bijvoeging t… het voorstel van den heer Mackay, voor het adres ook … verzenden aan den Minister van Justitie, want hij mee… dat er strafbepalingen noodig zullen wezen.

De heer V. HOËVELL zegt, dat ook bij hem het onderw… belangstelling inboezemt, maar juist daarom wil hij ni… medewerken tot iets wat tot niets leidt. Wil men bepa… opgeven, wat men van de Regering wil, dan heeft hij ni… tegen de verzending.

De heer VAN AKERLAKEN is ook voor de verzending, maar wil er die beteekenis niet aan geven, die de he… van Heiden Reinestein daaraan wenscht te geven, namelijk dat er strafbepalingen noodig zullen zijn; daar is hij teg…

De heer VAN HEIDEN REINESTEIN antwoordt dat dit ni… uit zijn voorstel volgt.

De heer THORBECKE zegt, dat het niet te veronders… len is, dat de Regering dergelijk renvooi noodig he… Wierd er nu verklaard wat men verlangde, dan zou … iets anders zijn, maar, na de discussien tusschen de … ren v. Akerlaken en Reinestein, vraagt Spr. welke be… kenis de Ministers aan dit renvooi zullen geven. Deed m… eene bepaalde vraag, dan was het iets anders. Op di… grond is hij tegen de verzending.

Alsnu wordt het eerst in omvraag gebragt het voorst… van den heer van Heiden Reinestein, om het adres aan … beide ministers te verzenden. Dit voorstel wordt *verworpen* met 39 tegen 18 stemmen. Ten tweede wordt het voorst… van den heer Mackaij mede *verworpen* met 38 tegen … stemmen.

De conclusie der commissie om het adres ter griffie … der te leggen, wordt dus *aangenomen*.

Daarna worden de discussiën over het ontwerp tot af… schaffing van den accijns op het gemaal voortgezet.

De heer VAN FOREEST doet opmerken, dat de Minist… van Buitenlandsche Zaken en de heer Meeussen gisteren … beiden gezegd hebben, dat men bij de behandeling van … onderwerp, de politieke quaestie er buiten moet laten. … heeft daarover nagedacht, maar, naar zijn oordeel, kan … vraag in deze Kamer niet behandeld worden buiten … politiek. De partijen staan scherp tegenover elkander en … zal menig hard woord vallen. De vraag of er accijnsen … zullen worden afgeschaft, is, volgens Spr. eene diepe poli… ticke vraag. Het geldt hier niet alleen de vraag of de schat… kist de afschaffing gedoogt, en zoo ja, of dan de accijns … op het gemaal moet vervallen, maar wel, of wij hier een … eerste schrede zullen doen op de baan van afschaffing van … alle accijnsen en hervorming en herziening van het be… lastingstelsel, vrijmaking van arbeid en industrie en … wat men al meer aanvoert.

Daartegen wil Spr. zich verzetten, het leidt tot hoofde… lijken omslag en income-tax. Men gaat van het een … het ander en dat is juist een der kenmerkende eigen… schappen van het liberalisme, die Spr., zoolang hij … is, bestrijden zal. Het onderwerp is zoo gewigtig en … diep ingrijpend dat hij zijn gevoelen in het breede … ontwikkelen, ook na de uitnemende wijze van bestrijding … van het ontwerp. Hij treedt in velerlei algemeene, … economische, deels philosophische-godsdienstige en … phisiologische beschouwingen over den toestand der maat… schappij. Wij stippen daarvan o. a. het volgende aan.

Men kan den toestand der Maatschappij niet veranderen. Al wat men spreekt van overbrenging van lasten op … meer gegoeden is eene hersenschim; het is betreden … de baan van het socialisme. De Maatschappij kan niet door … belasting-wetten verbeterd worden, veelmin door verplaat… sing van belastingen. Alles hangt af van den prijs der … loonen. De belastingen drukken reeds te veel op de min… gegoeden. Hij meent, ten bewijze dat de toestand der Maat… schappij niet door verplaatsing van belastingen kan … terd worden, in vollen ernst te kunnen beweren, dat als … al de directe belastingen op de arbeiders zou overbrengen … de Maatschappij dezelfde zou blijven, want dan zou … arbeidsloon zoo rijzen, dat de arbeiders de rijken der … schappij zouden worden.

Afschaffing van accijnsen baat niet, veeleer zouden … regelen om de vermeerdering van bevolking tegen te … baten. Hij vreest dat het toegeven aan al dien aandrang … tot afschaffing, tot klimmende ontevredenheid onder … bevolking zal leiden. Er zal telkens nieuwen aandrang …

staan, waardoor men wel eens de minderen klasse tegen de rijken zou opzetten en waaruit wel eens, in gespannen tijden, burgeroorlog en oproer zouden kunnen voortvloeijen.

Hij wil aan dien aandrang niet toegeven door zich zwak te toonen, want geeft men het volk heden iets toe, dan is men morgen zijn slaaf. Hij bestrijdt nu de redenering, dat de rijken in evenredigheid van hun vermogen moeten worden belast, en noemt de verdediging van die stellingen, verwant met het socialisme.

Hij bestrijdt wijders hen die deze afschaffing op staathuishoudkundige gronden voorstaan, en meent dat ook zij op onjuiste grondstellingen rusten. In plaats dat het brood goedkooper zal worden, zal het z. i. duurder worden, want door de prijsvermindering zal er eerder vraag naar zijn, terwijl aan de graanproductie eene grens is.

Hij zal uit overtuiging tegen het ontwerp stemmen, hoe men ook zegge, dat afschaffing van belastingen populair is en dat de kiezers dat willen. Hij eindigt met tegen het liberalisme verwijtingen te rigten, en zegt, dat de vijand van het volk en van onzen tijd niet is het pauperisme, maar het liberalisme. Hij stemt tegen het ontwerp, hoe ook anderen meenen, dat zij, nu de Regering eenmaal het ontwerp heeft aangeboden, met haar kunnen vooruitgaan.

De heer NOLTHENIUS merkt op, dat afschaffing van belastingen een denkbeeld is, dat ons allen welkom moet zijn, zoo het in de praktijk maar toepasselijk kan wezen. Ontheffing van levensbehoeften en vrijheid van handeling zijn twee zeer schoone stellingen, die het einddoel van verbetering wezen moet. Hij was verrast over het voorstel niet omdat hij het onvoorzigtig acht, want zoogenaamde voorzigtigheid heeft ons meermalen tot halve maatregelen gebragt.

De belangrijkheid van de greep in het belastingstelsel boezemt hem dus geen vrees in, als het hem duidelijk is, dat het doel dat men beoogt, al zij het dan ook niet dadelijk, toch eenmaal zal worden bereikt. Hij staat nu stil bij eenige zijner bezwaren tegen de anders aannemelijke zijden van het voorstel. Hij treedt daarbij als het ware in eene vergelijkende wijze van schatting van het ontwerp.

Dit staat, volgens hem, strikt genomen niet geïsoleerd, maar direct en indirect met andere ontwerpen in verband, zoo als met die nopens het tonnegeld, de suiker, de amortisatie, de te heffen opcenten enz. Ook staat het in verband met de kolonien en met de marine. Vraagt hij zich af, of het doel, dat men zich voorgesteld heeft, zal worden bereikt, dan vreest hij, dat de wet, althans in den aanvang, teleurstelling zal doen ondervinden. En waarom? Omdat de gemeenteheffingen zullen blijven bestaan.

Hij schat dus de vermindering op een halven cent op de rogge en op 2 cent op de tarwe, zij zal alzoo geen grooten invloed uitoefenen zoolang de meelproductie geen grooter vlugt neemt. Daarbij komt dat in de laatste tijden de granen duurder en het geld goedkooper was, zoodat de gulden van heden misschien 80 cent van voor 20 jaren is. De dagloonen zijn echter stationair gebleven. Daar kan de Regering niets aan doen.

Dat is eene zaak tusschen den arbeider en den meester. De Regering moet zich daarin niet mengen; maar desniettemin is de aanneming van den maatregel toch wenschelijk, omdat de belangrijke greep, die men in het stelsel van 's Rijks accijnsen doet, tot afschaffing van den gemeentelijken accijns zal leiden. Hij geeft het echter toe, dat uit de afschaffing ook bezwaren voor de steden zullen ontstaan, maar zij zal voor de bewoners van het platteland een zegen zijn.

Wat het equivalent betreft, behoudt hij zich voor bij de behandeling van art. 2 nader daarop terug te komen. Op dit oogenblik gelooft hij, dat de aanneming van het ontwerp wenschelijk is, hoe zeer hij vreest, dat eene overdrijving omtrent de dadelijke gevolgen tot afschaffing, tot teleurstelling zal aanleiding geven; maar dat mag de kamer, naar hij meent, niet terughouden van de aanneming van een ontwerp, dat in de toekomst de beste vruchten kan opleveren.

De heer VAN DEINSE zegt, dat, zoo hij dit ontwerp afkeurt, hem ten minste het verwijt niet zal kunnen treffen, dat hij zich aan inconsequentie zou schuldig maken, en dat hij heden wit zou noemen, wat hij gisteren zwart heette. Hij zal buiten politieke beschouwingen blijven, maar onderzoekt alleen of het voorstel op zich zelf goed en aannemelijk is, of het het doel bereikt, en of de belangen van het volk daardoor zullen worden gebaat. Hij herhaalt, wat door andere bestrijders dezer wet reeds gezegd is, dat namelijk de afschaffing van dezen accijns geen invloed zal uitoefenen op den prijs van het brood.

Ten bewijze daarvan brengt hij bij, dat de broodprijzen eene maand vóór en eene maand na de vroegere intrekking van de wet op het gemaal, op denzelfden prijs zijn gebleven. Hij ontleent daaruit het gevolg, dat de afschaffing van den accijns den prijs van het voorwerp niet verlaagd vooral wanneer deze zich met het voorwerp vereenzelvigd. Hij verklaard zich tegen de verhooging op de opcenten der belastingen als een equivalent van het te lijden verlies.

De hoofdvraag, die hier te beslissen valt, is deze: of het nu raadzaam en geoorloofd is de schatkist van eene zoo belangrijke som te ontdoen? Die vraag meent hij ontkennend te moeten beantwoorden. Hij acht het zelfs onverantwoordelijk, en met dit te zeggen, toont hij tevens, dat het hem onverschillig is of hij zich daardoor al of niet populair maakt, want het algemeen belang van het vaderland, staat bij hem op den voorgrond.

De heer VAN DER VEEN zegt, dat men, ofschoon langzaam, toch het doel bereikt, waarnaar sedert lang gestreefd is, namelijk het wegnemen der kunstmatige verhooging van den prijs der levensbehoeften door de belastingen, het herstel van de evenredigheid in den druk der lasten, de bevordering van de zedelijke ontwikkeling der natie en ook de voortplanting der stoffelijke welvaart. Hij is ook voor de afschaffing der slavernij, maar niet minder voor de wegneming der banden, waarin de arbeid hier te lande nog geslagen is.

Hij is ook voor eene afschaffing van het misbruik van den sterken drank, maar wil de middelen aangrijpen, om juist de voedingsmiddelen te ontheffen. De mensch heeft niet alleen het regt om adem te halen, maar ook om te leven en om niet weg te kwijnen en te verbasteren. De maatschappij zelve mag daartoe niet medewerken, geene voorschriften of wetten mogen bijdragen, om dien toestand te bestendigen of te verergeren. Van het onvermogen mag de schatkist geen offers vragen.

Als dit ontwerp wet wordt, dan is er eene schrede gedaan tot opheffing van de belemmeringen, die de arbeidende klasse ondervindt, ofschoon er ook eene schrede achteruit geschiedt door de verhooging der opcenten. Hij had gewenscht dat er vooraf eene wet van beginselen ware gemaakt op den grondslag van hetgeen de staatshuishoudkundige wetenschap als waarheid leert.

Men had dan een vrij terrein gehad, want het gevolg eener wet van beginselen zou, naar zijne meening, geweest zijn eene belasting op het inkomen. Aanvankelijk was dat beginsel in het ontwerp vervat. Het doet hem dus leed, dat het daaruit weggenomen is. Hij zal gaarne tot eene verbetering op dit punt medewerken, maar zoo dit niet mogt geschieden, zal hij het ontwerp toch niet afstemmen.

De heer VAN NISPEN betreurt, dat het wetsontwerp ontsierd was door het primitief voorstel van een hoofdelijken omslag, dat nu nog invloed op de meening der leden uitoefent, en ontsierd wordt door het voorstel, om in verhooging van opcenten het aequivalent te vinden. Intusschen verdedigt spreker den maatregel der regering, omdat nauwgezette berekeningen en becijferingen hem hebben doen zien, dat ook *na* afschaffing van den accijns op het gemaal, de Marine zal kunnen hersteld, nog altijd geamortiseerd zal kunnen worden. Spr. treedt, ten betooge daarvan, in uitvoerige becijferingen en gaat vervolgens over tot de verdediging der handelwijze van de regering, waarvan een der Ministers reeds sinds jaren de afschaffing van den accijns had voorgestaan, terwijl Spr. tevens, uit een historisch overzigt uit parlementaire stukken aantoont, dat de Volksvertegenwoordiging niet minder gedurende vele jaren de noodzakelijkheid tot afschaffing van dien accijns had ingezien.

Spr. beantwoordt vooral den heer de Kempenaer, van wien het hem het meest van al verwonderde, dat hij, die als Minister zoo vele beloften had afgelegd tot afschaffing van den accijns op het gemaal, *nu* als verdediger van dien accijns was opgetreden. De bezwaren, die door hem, zoowel als door andere Spr., zijn uitgebragt tegen het ontwerp, worden door Spr. bestreden en wederlegd. [Het zwakke orgaan des Spr. belet een meer uitvoerig verslag zijner redevoering te geven.]

Het woord is aan den heer ROCHUSSEN, maar de verdere discussien worden uitgesteld tot morgen ochtend ten 11 ure.

Nadat de Commissie voor de verzoekschriften verslag had uitgebragt over eenige ingekomen petitien, is de Vergadering uiteen gegaan.

's Gravenhage, 6 Junij.

Z. M. heeft aan de heeren gebroeders Goedkoop, te Amsterdam, G. Schalk en W. Landsaat, te Buiksloot, concessie verleend tot exploitatie van het veer tusschen Amsterdam, het zoogenaamde Tolhuis en Buiksloot, en tot het graven van een kanaal van de Willemsluis tot Buiksloot.

Z. M. heeft de volgende kantoren der directe belastingen en accijnsen in Zeeland vereenigd, als: die te Koewacht en Overslag c. a. met dat derzelfde middelen te Axel als hoofdplaats; dat te Zaamslag, met dat der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Neuzen c. a. als hoofdplaats; en zijn voorts benoemd tot ontvangers der directe belastingen en accijnsen te Axel, Koewacht, Overslag en Zuiddorpe, en van de geriefkantoren voor de dagelijksche behoeften der grensbewoners te Koewacht en Overslag, de heer W. Schuijlenburg, thans ontvanger te Axel; der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, te Neuzen, Hoek en Zaamslag, de heer S. J. Hoffman, thans ontvanger en agent voor de heffing der scheepvaartregten te Neuzen.

Z. M. heeft den ontvangst der directe belastingen en accijnsen in de gemeente Vrije en Lage Boekhorst, thans deel makende van het kantoor Sassenheim, gevoegd bij het ontvangkantoor te Alkemade; en is voorts de ontvangst der directe belastingen en accijnsen te Sassenheim en Voorhout gesupprimeerd en vereenigd met die te Warmond, waar het kantoor zal gevestigd zijn onder het voortdurend beheer van den ontvanger H. J. Clarion.

Het *Programma van de Maskerade*, op Dingsdag den 12den Junij aanstaande door de leden van het *Leidsche Studenten-corps* te houden, ziet het licht. Na eene opgave van de Commissarissen tot regeling van den optogt en van die van orde bij die gelegenheid vindt men eene aanwijzing der volgorde van den trein, die geopend en gesloten wordt door een corps muzijkanten, uit 126 nommers bestaande, en zamengesteld is uit 172 personen, waaronder 38 te paard en 3 op muilezels. Aan het slot wordt de weg vermeld, dien de trein volgen zal na aan de Academie te zijn geregeld en na eenigen tijd rust, bij algemeene illuminatie zal vervolgen, waarbij geene der hoofdstraten en grachten is vergeten, maar de lengte en breedte der stad meer dan eenmaal worden doorkruist.

Naar hetgeen dat programma ons mededeelt, te oordeelen, zal de *Intrede van Karel V binnen Dordrecht den 3 Junij* 1515 op eene luisterrijke wijze worden voorgesteld, geschikt om den toevloed van belangstellende en nieuwsgierigen uit te lokken. Mogt de voortduring van het schoone zomerweder tot het welgelukken van het met onbegrijpelijke zorg ontworpen plan bijdragen en alzoo de onvermoeide en ijverige pogingen der Commissie tot regeling van dien optogt worden bekroond met een onverdeelden bijval der vruchten van haar werk, die eene streelende voldoening zij voor hetgeen door haar ter eere van het Leidsche Studenten-corps is verrigt.

---

* Gisteren avond heeft in de zaal *Diligentia* het groot vocaal en instrumentaal concert plaats gehad, dat door de *Société royale de St. Cécile* van Mechelen ten voordeele der noodlijdenden door den watersnood in ons vaderland werd gegeven. H. M. de Koningin en H. K. H. Prinses Hendrik vereerden dit concert met HD. tegenwoordigheid. Toen H. M. in de zaal verscheen, werd door het genootschap het volkslied aangeheven, dat met groote toejuiching begroet werd. De zaal was in den waren zin van het woord opgepropt vol, zoodat er in de ruime zaal geene plaats meer te verkrijgen was. Er werden verschillende stukken uitgevoerd, hetzij door enkele leden van het gezelschap, hetzij in koor of met orkest. Onderscheidene der stukken hebben den algemeenen bijval in hooge mate mogen wegdragen, zoodat de uitvoerders telken male werden teruggeroepen en met toejuichingen overladen. De geestdrift der talrijke menigte steeg ten top toen het concert besloten werd door de uitvoering van het volkslied *Wien Neêrlands bloed* enz., welke door een der leden, ondersteund door het koor, plaats vond. Al de aanwezigen waren gedurende die uitvoering opgestaan, ten einde hunne deelneming aan dit statig einde van dit concert te doen blijken. Nadat H. M. de Koningin het gezelschap en de talrijke menigte hartelijk had begroet werd dit deel van het feest van den dag besloten.

In den loop van den dag en avond waren het locaal en de tuin van de societeit *de Vereeniging*, nabij Diligentia gelegen, in gereedheid gebragt, om het gezelschap feestelijk te ontvangen. Ook hier had zich eene talrijke menigte vereenigd, om daarvan getuige te zijn. Gedurende den geheelen avond voerde het muzijkkorps der dragonders fraaije stukken uit. Toen het concert in Diligentia was afgeloopen, werd het bestuur der societeit *Cecilia*, benevens een aantal harer leden door de commissie, belast met de ontvangst en begeleiding van dit gezelschap naar het locaal der societeit *de Vereeniging* geleid. Daar werd het gezelschap door heeren commissarissen der societet *de Vereeniging* plegtig ontvangen en verwelkomd, terwijl het muzijkkorps der dragonders Nederlandsche en Belgische volksliederen uitvoerde. Eerst werd eene wandeling in den tuin gedaan waarna de leden van het gezelschap naar de voor hen in gerigte plaatsen in de groote zaal gebragt werden. Daar werd hun, namens de societeit *de V.*, in een feestelijk bocaal de eerewijn aangeboden. Toen werden er vele feestdronken ingesteld. Heeren Commissarissen der *soc. de V.* stelden een toast in op de soc. *Cecilia*, eenig in hare soort in Europa, omdat zij de kunst beoefent uitsluitend met het doel, om weldadigheid en menschlievendheid te betrachten. Bij die gelegenheid werd Belgie tevens gelukgewenscht dat het in de verschillende vakken der kunst zoo hoog staat aangeteekend en zoozeer is vooruitgegaan.

Uit die toasten blijkt, dat men hier zeer goed wist te waarderen de moeiten en kosten, die zoovele Belgische kunstbroeders zich getroosten, om ook het hunne bij te dragen tot leniging van de groote ramp, die een deel van ons Vaderland had getroffen. Die gevoelens werden dan ook duidelijk uiteengezet door den wethouder dezer stad, den heer Gevers Deijnoot, die den wensch uitte, dat het de *Société Royale de St. Cécile* steeds moge welgaan, en waarbij hij haar de verzekering gaf, dat deze dag in 's Hage en zeker in geheel Nederland eene aangename en dankbare herinnering zou blijven. — Het Bestuur van het gezelschap is niet achter gebleven, om, uit naam der societeit, innigen en opregten dank te betuigen voor zoovele blijken van hartelijkheid en deelneming. Het strekte hun tot een wezenlijk genoegen dat hunne poging met zooveel warmte en geestdrift hier te lande was beantwoord, en gaf, uit naam van al de leden, zijn leedwezen te kennen, dat dit talrijk gezelschap geen langer verblijf houden kon in dit land en in deze residentie, waar het met zoo groote gastvrijheid was ontvangen. Daarna hebben de leden der societeit zoowel in de zaal, als in den tuin, onderscheidene zangstukken uitgevoerd, die wederom besloten werden met het aanheffen van het Nederlandsche volkslied, dat met buitengewone geestdrift door al de aanwezigen werd toegejuicht en door het muzijk der dragonders afgewisseld. Tegen middernacht nam het gezelschap afscheid van de vereeniging en werd het door commissarissen der societeit plegtig uitgeleid.

Maar nog eene geheel andere ontvangst wachtte den Belgischen kunstbroeders. De gezamenlijke liedertafels hier ter stede hebben er eene eer in gesteld, om met de societeit *de Vereeniging*, die zich met de liedertafels niet had vereenigd, te wedijveren in een hartelijk onthaal en het schenken van eene aangename verpozing aan de leden van *St. Cecilia*, na afloop van het concert in Diligentia. Daartoe had het centraal bestuur der onderscheidene liedertafels de ruime zaal van den heer Switzar, in de Houtstraat bestemd, die door de geoefende hand van den decorateur Meerbeeke, op eenvoudige maar regt smaakvolle wijze was versierd, guirlandes en bloemen, Hollandsche en Belgische kleuren, bloemen en schoone verlichting waren zoo goed aangebragt, dat het geheel inderdaad allerfraaist was te noemen. Te midden daarvan prijkten de banieren onzer vier liedertafels.

Tegen den afloop van het concert werd de zaal allengs bezet; eerst door de leden der liedertafels zelve, iets later door het overgroot aantal der leden van Mechelen's *St.-Cecilia*, en eindelijk onder het luide gejuich der aanwezigen, door het Bestuur en de mannen-zangvereeniging van dit gezelschap.

Er was al dadelijk en gedurig een regt hartelijke toon merkbaar. De gastheeren waren onder den voortdurenden indruk van de edele zaak der naburige kunstbroeders; de gasten waren vol erkentelijkheid voor de hulde en den broederlijken zin, voor de belangstelling en waardering, die zij ook hier weder ontvingen. Nu en dan werd het vriendschappelijk onderhoud, waaraan de eerewijn niet ontbrak, voor eene poos afgebroken door de uitvoering van onderscheidene zangstukken door onze liedertafels, onder directie van den heer Renaud, die daarna wederom beantwoord werden door eenige voordragten van de mannen-zangvereeniging der societeit *St.-Cecilia*. Zonder aan eenige vereeniging iets te kort te doen, mag in waarheid gezegd worden, dat wij zelden eene liedertafel van een twintigtal personen zoo talentvol hebben zamengesteld gezien als deze.

Het is hier de plaats niet om daarover uit te weiden; genoeg zij het te zeggen, dat de indruk, die hare uitvoeringen maakten waaraan de tenor Warnots steeds een werkzaam deel nam, wegslepend was en dat men niet wist wat meer te bewonderen, de eenheid, en waar 't pas gaf de krachtsontwikkeling, of wel het wegslepende, melodieuse der stemmen, hetgeen zoowel in *Diligentia* als hier te meer te bewonderen was, omdat de uitvoerders, vooral de zangers, in de laatste dagen groote vermoeijenis hadden ondervonden. Ook *hier* werden toasten ingesteld, die van wederkeerige verbroedering getuigden en van overeenstemming op het gebied van kunst en in de uitoefening van weldadigheid.

Heden morgen vroegtijdig heeft het gezelschap het 'sGravenhaagsche Bosch bezocht en onder anderen geruimen tijd doorgebragt op het Koninklijk buitenverblijf: *het Huis ten Bosch*. Tegen 11 ure heeft het deze hofstad in plegtige optogt wederom verlaten en zich naar Dordrecht begeven, waar het heden zijne loffelijke pogingen voortzet.

Aan het station heeft de commissie, die voor de behoorlijke ontvangst van het gezelschap in deze residentie had gezorgd, afscheid van de leden genomen en op nieuw hare erkentelijkheid betuigd. De heer Gevers Deijnoot riep het daar, uit naam der stad, het hartelijk vaarwel toe. De leden der Belgische societeit *St. Cécilia* hebben die afscheidsgroet beantwoord door eene treffende kreet: «*Vivent les Hollandais*.» Met het wuiven van hoeden nam het publiek van de Belgische naburen afscheid, zoolang de snelle vaart van den stoomtrein dit gedoogde. Wij houden ons overtuigd, dat het gezelschap dankbaar en erkentelijk is voor het onthaal, dat het hier heeft mogen genieten, en wij kunnen tevens de verzekering geven, dat men hier te lande het prijzenswaardig oogmerk van de Belgische Societeit op hoogen prijs stelt en dat men haar wederkeerig innig dank zegt voor het edel denkbeeld, dat zij opgevat en zoo meesterlijk ten uitvoer heeft gelegd. Wij besluiten dit verslag met de mededeeling, dat H. M. de Koningin en H. K. H. Prinses Hendrik, toen zij het concert van *Diligentia* verlieten HD. bijzonderen dank aan de Directie van de Belgische Societeit hebben betuigd en daarbij gewis de tolken van alle Nederlanders geweest zijn!

* De gouden medaille, die gisteren door den wethouder, den heer Gevers Deijnoot, uit naam van het gemeentebestuur aan de Belgische Societeit *St. Cecilia* is aangeboden, voert het volgende omschrift: *Hulde aan de Société Roijale de St. Cécile van Mechelen;* terwijl het opschrift luidt: *Herinnering aan het weldadig doel van hun bezoek te 's Gravenhage, 5 Junij 1855.* Zij werd onmiddelijk aan de banier van het genootschap gehecht, terwijl een der leden van de commissie voor dit vereerend blijk zijn dank betuigde, waarna de harmonie-muzijk het: *où peut on être mieux* aanhief.

* Ten behoeve der noodlijdenden door de overstroomingen van Maart jl. is door den heer den Beer Poortugael uitgegeven: Welkomstgroet, *opgedragen aan de heeren leden der Koninklijke Societeit* St. Cecilia te Mechelen. Het slot daarvan luidt aldus:

Keert gij eindlijk tot de Dyle,
Tot uw Landgenooten weêr,
ô, Zij strooijen loof en palmen,
Bloemen voor uw voeten neêr!
Maar van hier, geliefde Broeders,
Keert gij naar uw schoone steê,
Gij neemt aller dank en hulde,
Aller liefde neemt gij meê.

* Naar wij vernemen zijn de solisten, die bij de gegevene concerten zoo veel bijval hebben mogen inoogsten, die van de *Société Roijale de la Grande Harmonie* te Brussel, welke door het Mechelsche kunstgenootschap tot deelneming aan het edel doel zijn uitgenoodigd. De stukken door de heeren Tasson, Warnots, De Ligne en Desprez gezongen, die door de heeren Dumon (fluit), en de Wulf (piano) zijn uitgevoerd, toonden van veel kunstgevoel en bekwaamheid. De kooren zijn met veel onderscheiding door den heer Wittman bestuurd.

* Onder de hôtels, die bij gelegenheid van het bezoek der Belgische kunstgenooten fraai versierd waren, behoorde ook het *Bossche Veerhuis* van den heer Beasjou. Het prijkte met eene groote trofée uit de vlaggen der beide landen bestaande, die met groen en bloemen waren te zamen gestrengeld en waarin het wapenschild van harmonie-gezelschap *St. Cecilia* prijkte. Het onderschrift luidde aldus:

Hommage à la vertu, au noble et beau talent
Des frères étrangers qui, pour tarir nos larmes,
Pour soulager nos maux, par un saint dévouement,
Savaient unir à l'art les immortelles charmes,
L'éclat d'une céleste et tendre charité.
Hommage au peuple Belge! à sa fraternité,
Qui vient sécher nos pleurs et bannir nos alarmes.

* Burg. en Weth. van 's Gravenhage hebben bekend gemaakt, dat, op voorstel van den Med. Dr. Mess, geneesheer der gemeente-badinrigting te Scheveningen, het badsaizoen zal geopend worden op Vrijdag, den 15 Junij aanst.

* Gisteren heeft er bij H. M. de Koningin familie-diner plaats gehad, dat door Z. K. H. prins Peter van Oldenburg en den Hertog van Saxen Weimar en H. D. dochter werd bijgewoond.

* Z. K. H. Prins Frederik en de Hertog van Saxen-Weimar, benevens de leden van het corps diplomatique, hebben in het *Hôtel de l'Europe* hunne opwachting gemaakt bij prins Peter van Oldenburg die aldaar gelogeerd is.

* Men meldt uit Luxemburg, dat Z. K. H. de prins van Pruissen Zaturdag avond aldaar is aangekomen.

De algemeene Synodale commissie der Nederlandsche Herv. Kerk heeft hare gewone voorjaarsvergadering den 26 Mei jl. gesloten. Zij heeft voor de Synode een rapport voorbereid, aangaande de nieuwe bijbelvertaling, waardoor het uitzigt wordt geopend, dat gelijk als met de vertaling der boeken des N. T. reeds begonnen is, zoo ook die des O. T. eerlang zal worden ter hand genomen, wanneer de Synode de voorgedragen vertaling mogt goedkeuren, of anderen of meer tot dien arbeid uitnoodigen. Aangaande den toestand der quaestorale kas werden de gunstigste getuigschriften afgelegd. Ongunstig waren de berigten omtrent een en ander in Noord-Brabant, waar het regt der gereformeerde gemeenten of met opzigt tot ongelukkige individuen de vrijheid des geweteus door Roomschen schijnt verkort te worden. Ten aanzien van dit laatste heeft de commissie zich bij eerbiedig adres regtstreeks tot Z. M. den Koning gewend. Adressen adhaesis en verklaringen tegen de uitgesproken beginselen der Synodale commissie legde zij ter zijde. Andere stukken van plaatselijk of persoonlijk belang zijn door de Synodale commissie behandeld, waarvan zij verslag zal geven aan de Synode. (*Kerk. Ct.*)

* De gewone audientie van den Minister van Marine, zal op Vrijdag aanst., den 8 dezer, geen plaats hebben.

De zeven en degtigste vergadering der Evangelisch-Luthersche Synode is den 30sten Mei jl. alhier geopend. De leden dezer Synode zijn: ds. J. Decker Zimmerman, te Utrecht, voorzitter; ds. J. M. L. Roll, te Amsterdam, vice-voorzitter; ds. J. C. Loman, te Amsterdam, secretaris; prof. F. J. Domela Nieuwenhuis, te Amsterdam, praeadviseur; ds. J. C. Schultz Jabobi, te Rotterdam; ds. J. A. Kramer, te 's Gravenhage; ds. J. G. Liernur, te Haarlem; ds. H. Schutte, te Leeuwarden; ds. C. Westhoff, te Nijmegen; de heer T. J. Kerkhoven, te Amsterdam; de heer J. H. Molkenboer, te Amsterdam; de heer mr. F. F. Karseboom, te Amsterdam; de heer C. L. Keurenaer, te 's Gravenhage; de heer J. Backer, te Oosterbeek; de heer J. C. Schröder, te Utrecht; de heer C. P. Sander, te Rotterdam; de heer mr. P. A. Sander, te Dordrecht.

(Deze opgave, reeds geplaatst in de *Staats-Courant* van den 1sten Junij jl., wordt hier herhaald, uit hoofde in plaats van den heer J. C. Manssen, diens secundus, de heer H. Schutte, predikant bij de Evangelisch-Luthersche gemeente te Leeuwarden, als lid is opgetreden.)

Volgens opgave van het Ministerie van Finantien is aan de verschillende kantoren van 's Rijks accijnsen, over de maand Mei jl., ontvangen aan suiker-accijns, in hoofdsom, opcenten en collectief zegel, een bedrag van *f* 4663.63.

Bij besluit van den 24 Mei heeft Z. M. vernietigd eene resolutie van Ged. Staten van Drenthe, waarbij regt wordt gedaan op zekere reclamatie wegens aanslag in het regt van patent, en welke reclamatie niet was ingediend binnen drie maanden na de afkondiging van het kohier.

En bij besluit van den 28 Mei jl. heeft Z. M. mede vernietigd eenige besluiten van den gemeenteraad van Herwen en Aerdt, omdat tot het nemen dier besluiten als raadslid had medegewerkt, iemand, die vroeger de gemeente verlaten en zich met der woon naar elders had begeven.

Bij beschikking van den Minister van Binnenlandsche Zaken is bepaald, dat op Donderdag den 14den Junij aanstaande in het hoofdkiesdistrict Sneek de herstemming tot verkiezing van een lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zal plaats hebben.

Het Koninklijk besluit, regelende de fameuse zaak te Kockengen, heeft de Afgescheiden gemeente aldaar niet bevredigd. De kerkeraad dier gemeente heeft zich andermaal tot Z. M. gewend met de bede, dat het HD. behage, met intrekking van het hierboven bedoelde besluit, de sluiting der nieuwe Roomsch-Katholijke kerk te Kockengen, op grond van de bepalingen der wet, te bevelen.
(*Hbl.*)

Gedurende de maand Mei 1855 heeft de Hollandsche IJzeren spoorweg opgebragt aan reizigers *f* 94,612.85; aan goederen enz. *f* 16,645.23. Totaal *f* 111,258.08.

Gedurende de maand Mei 1855 heeft de Rijn-spoorweg opgebragt aan reizigers *f* 57,107.92½; aan goederen enz. *f* 13,370.60. Totaal *f* 70,478.52½.

* Den 3den dezer is te Amsterdam in den ouderdom van 69 jaren overleden, de heer J. G. J. Diemer, gep. schout-bij-nacht, ridder der orde van den Nederl. Leeuw.

* De gemeenteraad van Lekkerkerk heeft besloten tot het weder instellen der ten vorige jare afgeschafte kermis in dier voege, dat eerst op den Maandag, invallende vier dagen na Pinksteren, de kramen zullen mogen worden opgeslagen, en dat des Zaturdags van dezelfde week, des avonds ten zes ure de kermis zal eindigen, en op dat tijdstip alle kramen, spellen als anderzins, zullen moeten zijn opgeruimd.

Men verneemt, dat te Utrecht zeer onverwacht overleden is, de WelEerw. ZeerGel. Heer Ds. A. Francken, vroeger President van de Synode der Ned. Herv. kerk, rustend predikant der Herv. gemeente aldaar.

Wij vernemen, zegt de *Amersfoortsche Ct.*, dat bij de Regering een wetsontwerp gereed ligt, om den termijn tot herziening der plaatselijke belastingen bij art. 291 der gemeentewet bepaald, eenigen tijd te verlengen.

Men berigt uit Tiel, dat er van rijkswege plan schijnt te bestaan tot daarstelling van eene cellulaire gevangenis aldaar, althans hebben de heeren Js. Warnsinck, architect en Waldorp ingenieur, die stad bezocht ten einde daarvoor een geschikt terrein te kiezen.

226ste Nederlandsche Staats-Loterij.

3e LIJST. 5e KLASSE.

Uitgekomen hooge prijzen:

No. 12845 *f* 1500.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 6 Junij 1855.

Nederland. Pct.			**Rusland.** Pct.	
Ned. W. Schuld.	2½	63 3/8 5/8 7/16	Hope 1798/1816 5	102 5/8
Dito Certificat.	3	75 1/8 1/4	Dito 1828/1829 5	101 3/8 1/4
Dito Dito.	4	94 3/8 5/8 1/2	Cert. 1831/1833 5	
O. I. Leening	4		Dito Dito 4½	
Amort. Syndic.	3½		Dito *Hope* . . 4	77 3/4
Hand.-Maats.	4½		Dito *Stieglitz* . 4	
Belgie.			Dito dito 5e Ser. 4	
Certificaten . .	2½		Dito 1854 . . . 5	81 5/16
D° *Rotschild* .	2½		Inschr. Assig. . 6	
Frankrijk.			Certific. dito. . 6	
Obligatien . . .	3		**Polen.**	
Spanje.				
Nieuwe	1	18 1/16	Obligatiën . . . 4	
Dito Buitenl. .	3		**Oostenrijk.**	
D° Binnenl. c/m.	3	30 7/16 9/16 9/16		
Bew. Sp. Com.			Metaliek . . . 5	61 3/16
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst. 5	72 1/4
Portugal.			Dito Nation. . 5	65 9/16
Londen nieuwe.	3	39 15/16 40 5/16	Dito 1847 . . . 2½	31 3/8
Dito uitgest. .	4	(5/16	Dito 1851/1852 2½	31 5/8

Mexic., te Lond. 3 pct. 20 7/8, ½; dito Onb. 20 7/8; Gren., te Lond. p. s. 100. 2½ pct. 16 9/16; dito Uitg. Ecuad. 3.

De markt was heden tengevolge van eenige verkooporders in Binnenl. als vreemde effecten, flaauwer gestemd, met geringe verandering echter van Portugezen, welke door voortgezette orders voor geldbelegging, weder ruim 1/4 zijn gestegen.

LONDEN, Dingsdag 5 Junij. Consols op t. 91⅞; Mexic. 3 pct. 22, ½; Gren. Uitg. 6¾, 7; Ecuador; Sardinie 85½; Spanje 1 pct. 18¾, ⅝; Rusl. 4½ pct.

PARIJS, Dingsdag 5 Junij. Fr. 4½ pct. 94; 3 pct. 70.45; Sp. binn. 3 pct. 31⅛; dito 1pct. 18⅛.

WEENEN, Dingsdag 5 Junij. N. Metall. 79¾; Nat. 84¾; Bankactien 993; Loten 1854 104½; Wissel op 12.14; dito op Parijs 146; Zilver 27⅞.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.